

Regularizari in industria de petrol

*Asist. drd. ing. Simona Popa
Universitatea Petrol-Gaze Ploiesti
efmis@yahoo.com*

Under the international oil standards alignment and regarding the activity of increasing oil competitiveness in our country, the specific indicators internationally operating nowadays must be very well known.

In mod curent dreptul de explorare si extractie a titeiului si gazelor naturale se obtine prin concesionarea acestui drept de la proprietarul depozitului mineral. Concesionarea se realizeaza pentru partea de proprietate pe care proprietarul o detine.

In ceea ce priveste redeventa aferenta depozitului mineral in cauza, aceasta poate fi sau nu detinuta de aceeasi persoana care are in proprietate suprafata de teren corespunzatoare. Deasemenea, redeventa aferenta depozitului de substante minerale poate fi cumparata si respectiv vanduta separat de dreptul aferent suprafetei corespunzatoare.

Aceasta operatiune se poate realiza pentru o anumita perioada de timp sau pe timp nelimitat.

Termenul de proprietar al unui depozit mineral este folosit deseori pentru a desemna persoana care foloseste redeventa aferenta acestui depozit de substante minerale. Proprietarul unui zacamant, ce detine drepturile asupra acestuia, poate sa acorde sau sa retina doua tipuri de redevente asociate mineralelor: redeventa aferenta depozitului mineral si redeventa privind concesionarea .

Aceste regularizari privind titeiul si gazelle naturale, precum si alte regularizari ce stau la baza afacerilor cu petrol vor fi discutate in cele ce urmeaza.

Redeventa aferenta depozitului mineral

Detinatorul redeventei aferente depozitului mineral poseda toate drepturile asupra acestui depozit mineral aflat in subsolul unei proprietati, sau doar o parte dintre acestea. Dupa cum am mentionat anterior, acesta poate sa detina sau nu terenul de la suprafata aferent acestui depozit mineral.

Indiferent inasa, daca el detine sau nu proprietatea existenta la suprafata, are dreptul legal de acces in subsolul acesteia in vederea exploatarii substantelor minerale existente.

In cazul in care se produc pagube determinate de operatiile legate de explorarea sau exploatarea mineralelor din subteran, proprietarul depozitului mineral este obligat sa ofere sume compensatorii persoanei ce detine terenul de la suprafata.

Pe de alta parte, detinatorul redeventei aferente depozitului mineral poate sa aiba in proprietate toate mineralele existente in subsolul terenului respectiv sau doar o parte dintre acestea, adica numai anumite minerale.

El poate deasemenea sa detina dreptul partial “ indivizibil “ asupra mineralelor. De exemplu 50% din dobanda indivizibila asupra mineralelor din subsolul unei anumite proprietati semnifica faptul ca detine jumatate din mineralele aflate in subsolul intregii zone.

Proprietarul redeventei aferente mineralelor poate ceda o redeventa de concesiune. In aceasta situatie, detinatorul redeventei aferente mineralelor devine concedentul, iar persoana care primeste aceasta redeventa este concesionarul.

De obicei, proprietarul retine o " redeventa " ca o compensatie ca a lasat pe altcineva in locul lui sa extraga substantele minerale.

Redeventa de concesiune

Redeventa de concesiune este data de catre concedent, respectiv proprietarul redeventei aferente mineralelor, concesionarului.

Proprietarul redeventei de concesiune are dreptul de a desfasura operatiuni de explorare in vederea descoperirii de substante minerale utile si de a le exploata ulterior. El va plati toate costurile aferente dezvoltarii si exploatarei depozitului mineral si va primi toate veniturile realizate, mai putin redeventa retinuta de proprietarul redeventei aferente depozitului mineral, in momentul concesiunii, asa cum se arata in schema de evaluare din figura 1.

Avand in vedere ca redeventa de concesiune este stipulate printr-o untelegere legala, ea nu face subiectul nici unei clause separate.

Prevederile mentionate de obicei in cazul unei concesiuni se refera la: termenul principal, prima de concesiune, redeventa, platile de intarziere, prevederile privind sondele de gaze inchise, precum si clauzele referitoare la unitatizare si la oprirea productiei.

Termenul principal

De obicei, concesiunile se fac pentru o perioada cuprinsa intre unu si zece ani (cunoscuta sub denumirea de termen principal) si atata timp cat se exploateaza substantele minerale.

Cand se negociaza o concesiune, proprietarul depozitului mineral incearca, in general, sa obtina un termen cat mai scurt posibil. La randul lui, concesionarul are interesul sa prelungeasca acest termen cat mai mult posibil, in acest fel avand mai mult timp la dispozitie pentru a putea decide locul in care urmeaza sa inceapa operatiunile de forare.

Prima de concesiune

Concesionarul plateste proprietarului o prima de " angajare " pentru a-l determina pe acesta sa semneze intelegerea de concesiune. Valoarea acestei prime depinde de bogatia subsolului.

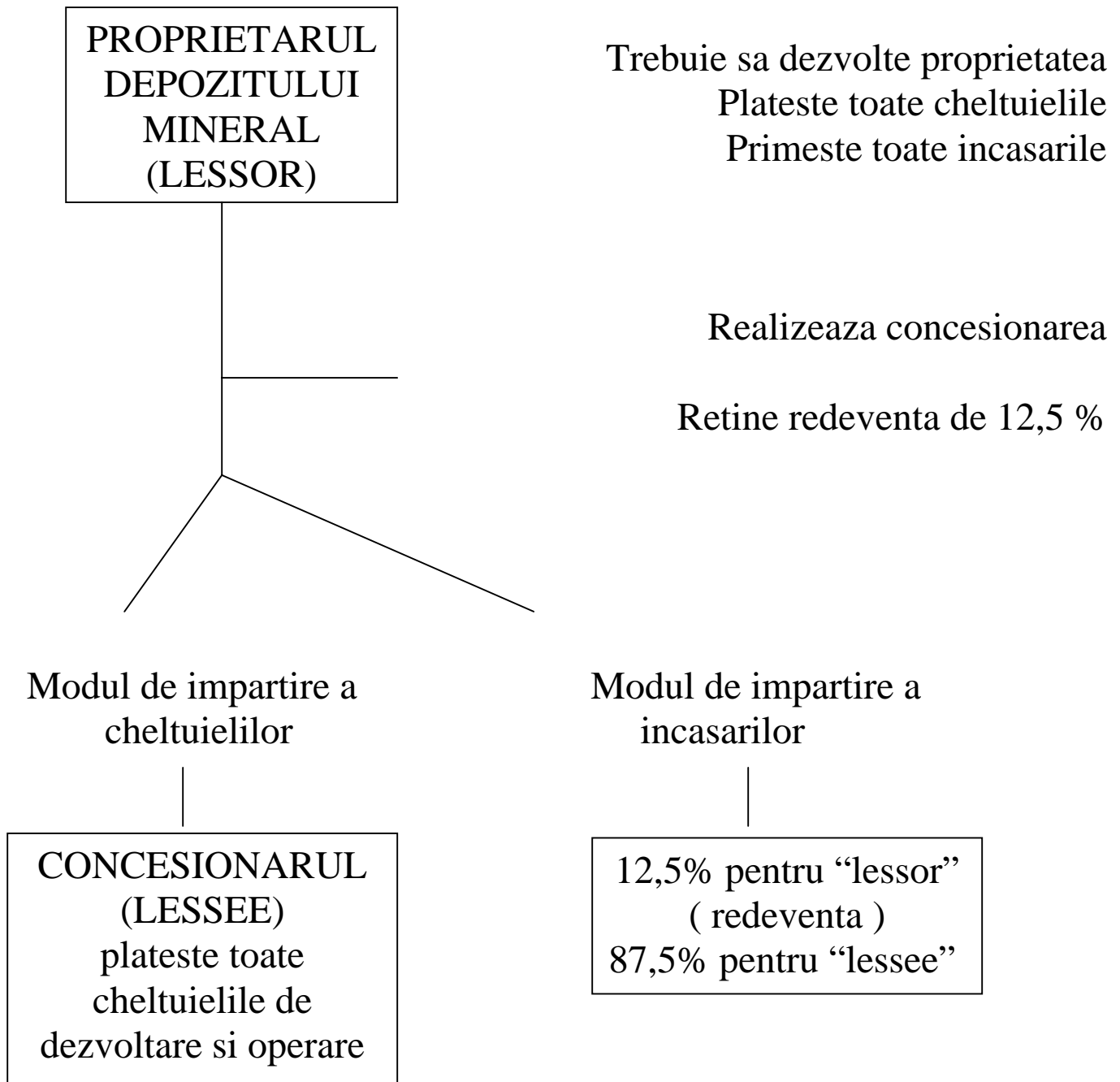
Redeventa

In completarea primei de concesiune de care am amintit anterior, concesionarul plateste proprietarului depozitului de substante minerale un anumit procent din suma obtinuta din vanzarea hidrocarburilor.

Proprietarul nu are obligatia de a plati cheltuielile legate de forarea si echiparea sondelor. Deasemenea proprietarul nu suporta costul tratarii hidrocarburilor, exceptand anumite conditii prestabilite (cum ar fi, de exemplu, comprimarea, tratarea sau transportul gazelor naturale).

In schimb, proprietarul depozitului mineral trebuie sa achite asa numitele " taxe dure ", adica taxa ad valorem, precum si taxa pe profitul obtinut din fluctuatiile de pret.

**Fig. 1. SCHEMA DE EVALUARE A UNEI PROPRIETATI
PETROLIERE**

In trecut, redeventa era aproape intotdeauna calculata ca fiind 1/8 din venitul brut. Astazi valorile s-au mai modificat, in sensul cresterii acestora. In anumite zone, cunoscute ca avand sigur hidrocarburi, valorile de calcul pentru redeventa sunt chiar mai mari decat cele folosite in mod uzual.

Plata de intarziere

Exceptand cazul in care operatiile de exploatare a depozitului mineral au inceput mai devreme cu un an decat data efectiva a concesiunii, intelegerea de concesiune inceteaza (indiferent de durata termenului principal) in cazul in care concesionarul nu achita plata de intarziere.

Aceasta plata pentru intarziere ii permite concesionarului sa amane inceperea operatiilor pentru o durata de un an. La sfarsitul anului respectiv concesionarul poate sa achite din nou plata de intarziere, mentinand, in acest fel, concesiunea.

Acest proces poate continua pana in momentul la care expira termenul principal sau pana cand se poate face dovada productiei.

Clauze referitoare la sondele de gaze inchise

In cadrul celor mai multe intelegeri de concesiune, i se permite concesionarului sa pastreze concesiunea peste termenul principal, platind pentru aceasta o suma egala cu plata de intarziere anuala, daca in cadrul concesiunii exista o sonda integral de gaze, inchisa.

La prima vedere, aceasta clauza permite concesionarului sa aiba destul timp sa dezvolte suficiente rezerve de gaz pentru a justifica o conducta. Practic, clauza poate fi folosita pentru a mentine concesiunea pe timp nelimitat, la un cost aditional mic, daca se foreaza o sonda de gaze marginala.

Proprietarul poate contracara aceasta situatie prin stabilirea unor valori ridicate ale platii de intarziere sau prin limitarea timpului in care redeventa va mentine concesiunea. Doi pana la cinci ani peste termenul principal reprezinta o perioada rezonabila in acest caz.

Clauza de incetare a productiei

Intelegerile de concesiune prevad de obicei ca, daca o sonda nu mai produce, concesionarul trebuie sa reinceapa productia sau operatiile de forare in cel mult 60 de zile, in caz contrar acesta putand pierde concesiunea. Aceasta situatie este valabila in cazul in care termenul principal a expirat.

Prevederea poate genera o situatie critica in situatia in care singura sonda aflata pe teritoriul concesiunii nu mai produce timp de doua luni. Se poate pierde astfel concesiunea.

Bibliografie

1. C. Coroian Stoicescu, *Bazele fundamentale ale managementului*, Editura Universitatii din Ploiesti, 2003
2. A. Satter, G. Thakur, *Integrated petroleum reservoir*, Pennwell books, Tulsa, Oklahoma
3. *Management in petrol*, Master, Note de curs, U.P.G., 2005
4. *Journal of petroleum technology*, March-December 2005